

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. “Ал. Стамболовски” №13, тел. 0379/7-12-82, E-mail: pgssi@abv.bg
www.pgssi.org

**ЗАПОВЕД
№ 1308**

14 септември 2022 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и във връзка с решение на ПС на ПГССИ „Христо Ботев“ по чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО от 09.09.2022 г. /Протокол № 16/

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ на ПГССИ „Христо Ботев“ за учебната 2022/2023 г., съгласно приложението.

Заповедта влиза в сила от 15.09.2022 г.

Операторът въвеждане на данни се задължава в срок до 15.09.2022 г. да публикува Програмата на интернет страницата на училището.

Със заповедта да бъдат запознати всички заинтересовани лица за сведение и изпълнение.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Атанаска Михайлова – ЗДУД в училището.

ДИРЕКТОР:

инж. Христина Милушева

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ИКОНОМИКА
“ХРИСТО БОТЕВ” гр. СВИЛЕНГРАД**

гр. Свиленград, ул. „Ал. Стамболовски“ №13, тел. 0379/7-12-82, E-mail pgssi@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР: / инж. Хр. Милушева/

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Настоящата програма е приета на заседание на Педагогическия съвет на ПГССИ „Христо Ботев“ гр. Свиленград от 09.09.2022 г. с протокол № 16 и е утвърдена със Заповед № 1308./14.09.2022 г. на директора на училището.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция дела на преждевременно напусналите образователната система е изработена в контекста на „Стратегическа рамка на Национална програма за развитие на Република България: „България 2030“ и е в съответствие с нейната цел в приоритет П1 образование и умения –обхват в системата на образованието, мотивация за учене, подкрепа за пълноценно участие в образователния процес, създаване на условия за професионална реализация и социално включване, гарантиране на достъпно и качествено образование.

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Като „преждевременно напуснали училище“ се определят лицата между 18 и 24 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен, и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение.,„Отпадане от училище“ е отписането от училище на ученик до 18 годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Нашата програма е насочена към осигуряване на успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за ранно напусналите да продължат обучението си с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене.

II. НОРМАТИВНА БАЗА:

1. Национална програма за развитие на РБългария „БЪЛГАРИЯ 2030“
2. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в РБългария (2021-2030г.)
3. Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).
4. Държавен образователен стандарт за приощаващо обучение.
5. Закон за предучилищна и училищна образование.
6. Наредба за приобщаващо образование
7. Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите, като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Разработване, изпълнение и мониторинг на цялостна и интегрирана политика за намаляване риска от ранното напускане на образователната система чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.
2. Идентифициране на рисковите фактори за ранното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
5. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.
6. Създаване на положителни нагласи към учебния процес.

IV. АНАЛИЗ НА ВЪНШНАТА СРЕДА

Разработването и прилагането на цялостни, широкообхватни и ефективни политики за намаляване уязвимостта на рисковите групи са свързани с проучване, анализиране и систематизиране на специфичните причини за преждевременното напускане и набелязване на необходимите мерки за задържане в училище. Заедно с това е необходимо осигуряването на единна и надеждна база данни и осъществяването на политики, съобразно специфичните предизвикателства на различните равнища – областно, общинско и училищно. Прилагане на индивидуален подход към всеки отделен случай на преждевременно напускане.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

A: Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много ученици в условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения много от тях са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес.

B: Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с

V. АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНАТА СРЕДА

1. Идентификация на проблема

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят, от една страна, в семната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда. Анализирахме проблема, констатирахме, че учениците са в училище, но поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, допускат неизвинени отсъствия. Тези ученици са включени в дейности по обща подкрепа, с цел приобщаването им към училищната среда, което има за цел да ги изведи от групата на застрашените от отпадане ученици.

2. Анализ на ситуацията

Напуснали по причини	Учебна 2018-2019г.	Учебната 2019/2020г.	Учебната 2020/2021г.	Учебната 2021/2022г.
1. Заминали в чужбина.	0	0	4	2
2. Преминали в самостоятелна форма.	19	10	15	13
3. Преместени в други училища и напуснали по социални причини.	6	2	2	14
Общо:	20	12	21	29

От по-горе посочените данни е видно, че през последните години нараства броя на учениците насочили се от дневна в самостоятелна форма на обучение. Като основна причина за това учениците посочват финансовите затруднения на семейството. Наблюдава се неблагоприятната тенденция за нарастване делът на учениците, които напускат училище поради семейни и социални причини или преместват местожителството си поради финансови проблеми.

SWOT-АНАЛИЗ

	Силни страни	Слаби страни
Вътрешна среда	<ul style="list-style-type: none">• Квалифицирани учители.• Извънкласни дейности.	<ul style="list-style-type: none">• Недостатъчна активност на взаимодействието

	<ul style="list-style-type: none"> • Възможности за изява. • Създаване на приятелска среда. • Работа по проекти. 	<p>„училище-родители“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Не модернизирана материално техническа база
Външна среда	<p>Възможности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности. • Ранно идентифициране на децата в риск. • Нови форми за побхватно ангажиране на родителите. • Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск за отпадане от училище. • Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на учениците, консултиране, професионално ориентиране и активна работа със семействата. • Поддържане на база данни за всеки застрашен ученик. • Разширяване на връзките с извънучилищните институции. 	<p>Опасности</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите. • Липса на ефективни санкции за родителите. • Нисък жизнен стандарт на част от населението.

VI. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ УЧИЛИЩЕ

Мерки за реализиране на програмата	Ангажирани лица	Срок за изпълнение	Индикатори	Резултати
1. Актуализиране на стратегиите за развитие на училище				
1.1. Актуализиране на програмата за превенция на ранното напускане на училище.	Директор, комисия	15.09.2022г.		
2. План за действие				
2.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците.	Пом.директор УД, класни ръководители, педагог. съветник	2022-2023 г.	Брой неизвинени и извинени отсъствия. Брой преместени ученици.	Намаляване броя на неизвинените отсъствия.
3. Своевременно идентифициране на признаките за изоставане в усвояването на училищния материал и застрашеност от отпадане.				
3.1. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията и причините, поради които учениците отсъстват.	класни ръководители, ЗДУД, Директор	постоянен	Брой отсъствия	Намаляване броя на отсъствията
3.2. Изработка и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици.	Педагогически съветник и кл. р-ли	постоянен	Брой застрашени ученици	Намаляване броя на застрашени-те ученици.
3.3. Извършване на ефективна диференцирана работа с учениците с намалена успеваемост. Изработка на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставянето.	Учители	постоянен	Умение за работа в екип.	Формиране на умение за организира-ност и последова-телност в усвояването на учебното съдържание
4. Включване на застрашените от отпадане ученици в училищни, извънкласни и извънучилищни дейности.				
4.1. Провеждане на ежеседмични заседания на ученическия парламент за решаване на текущи въпроси и	Педагогически съветник и УС	постоянен	Проява на толерантност към различни или противополож	Мотивиране на учениците за формиране на умения за вземане на

вземане на решения.			ни становища.	решения.
4.2 Включване на тези ученици в отбелязването на национални празници.	Учители по история и цивилизация и бълг. език и литература	Постоянен 2022/2023г.	Представя в синтезиран вид информация за различни исторически личности.	Мотивация за участие в честване на Национални празници и формиране на гражданско самосъзнание .
4.3. Включване в глобалната инициатива за борба срещу насилието в училище. Отбелязване на Международния ден на толерантността и Международния ден за борба с насилието.	Ученически съвет, педагог. съветник	Ноември 2022г.	Проявява критичност и взискателност към себе си и другите. Съпричастност .	Формиране на емоционална интелигентност.
4.4. Провеждане на дискусии с ученици по предложените от тях теми, засягащи актуален проблем. Здравно образование и възпитание – лекции, беседи, семинари свързани с обучението на учениците по: наркомания, алкохол, тютюнопушене, сексуално образование и предпазване от СПИН.	Гост- лектори, педагогически съветник, мед. лице, класни ръководители	постоянен 2022-2023 г.	Обща и социална отговорност.	Формиране на съпричастност. Информированост по актуални проблеми. Гражданска позиция .
4.5. Организиране на благотворителни и дарителски кампания .	Ученически съвет, учители, педагогически съветник.	Постоянен 2022/2023г.	Проявява милосърдие, състрадателност.	Изграждане на личностни качества.
4.6 Организиране и осъществяване на Ден на розовата фланелка. Международен ден отразяващ непримиримостта към агресията и насилието в училище.	Ученически съвет и педагогически съветник	Февруари 2023 г	Обща и социална отговорност	Формиране на емоционална интелигентност и съпричастност.
4.7 Настойничество от учители или ученици с изявен авторитет над	Кл. р-ли, педагог. съветник	постоянен	Сътрудничество между ученици.	Ефективно взаимодействие,

застрешени от отпадане ученици.			Възлагане на отговорни индивидуални задачи на ученици, за да се почувстват значими .	изграждащи уважение, липса на дискриминация и създаване на комфорт в междуличностните отношения.
4.8 Седмица на Европа	Педагог. съветник, ученически съвет, учители	май 2023г.	Изграждане на позитивна самооценка	Споделяне на опит, мнения и решения на проблеми.
4.9. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за извънкласни и извънучилищни дейности. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби.	Ръководители на клубове и секции	постоянен	Личностни качества	Развиване на силните страни на личността
5. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици.				
5.1 Въвеждане на алтернативи на традиционната родителска среща.	Ръководство	постоянен	Интерес от страна на родителите	Активно участие на родителите и ефективен диалог.
5.2 Обсъждане на здравословното състояние на учениците. Обсъждане на проблеми в образователно-възпитателния процес.	Директор, зам. директор, кл. р-ли, педагогически съветник, медицинско лице	постоянен	Здравословно състояние, възпитателен процес, образователен процес	Създаване на условия за по-здравословен начин на живот.
5.4 Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.	Класни ръководители	постоянен	Мотивиране на учениците за траен интерес към учебното съдържание.	Задържане на децата в училище чрез ефективно взаимодействие с родителите.

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, предовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието, съобразно установените потребности.
- Максимален брой родители привлечени на страната на образователния процес.
- Повишено самочувствие на учениците,
- Успешно адаптиране към училищната среда,
- Максимален брой ученици , потърсили и получели обща и допълнителна подкрепа
- Увеличаван брой ученици, включени в извънучилищни дейности
- Липса на текучество на учениците и запазване числения състав на паралелките
- Мотивирани и заинтересовани от учебния процес ученици.
- Постигнати по-високи образователни резултати от учениците.

За изпълнението на програмата от съществено значение е сътрудничеството с всички пряко ангажирани институции и неправителствения сектор . Всички участници в образователно-възпитателния процес /семейство, училище, институции, НПО/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Мерките и изпълнението на дейностите ще способстват за реализирането на основните цели и приоритетни направления, залегнали в Програма за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.

Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е изготвена на основание чл.263, ал1, т.8 от Закона за предучилищно и училищно образование. Всяка учебна година тя се актуализира.